

Доколку Македонија стане препознатлива во светот исклучително по евтината работна сила, тешко дека потоа ќе успееме да го смениме ваквиот имиџ. Со тоа, само ќе се закотвиме на дното од листата на земји пожелни за инвестиции, зашто покрај цената, инвеститорите бараат и квалитет во работата.

Наша шанса мора да биде квалитетниот кадар, за кој странците би се одлучиле добро да го платат, а сепак помалку отколку во земјите од каде што доаѓаат. Имено, одамна е јасно дека секој инвеститор е свесен дека само со мотивирани работници може да се надева на успех во бизнисот. Затоа со цената на трудот не треба во старт да го "охрабруваме" да ја искористи големата невработеност во земјата, па да ги "уценува" работниците со нереално ниски плати. Државата мора да ја подобри севкупната бизнис клима, па зголемените инвестиции сами ќе донесат повеќе работни места, а со тоа и поголеми плати.

Така, паралелно со ниската цена на трудот, Македонија мора да стане земја исчистена од корупција. Странците не сакаат да вложуваат во земји каде нивниот капитал може да биде загрозен.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Бордот на директори на "Џонсон Мети" веќе следниот месец ќе ја официјализира одлуката за инвестирање во Македонија. За британските менаџери евтината работна сила и Коридорот 10 биле најдобрите аргументи зошто Македонија треба да им биде новата база во Европа, каде ќе произведуваат резервни делови за автомобили.

"Македонија е најдобра за работна сила. Очигледно сте подалеку од нашите пазари, но ако погледнете, на пример, во Чешка и во Полска се потребни 7.000 евра годишно за вработен и еден ден

СО МАЛИ "ПАРИ" НЕ СЕ ГРАДАТ КУЌА И ПОДОБРА ИДНИНА

РАБОТАТА ЗА БЕС

транспорт. Во Македонија 4.000 евра годишно за вработен и два ипол дена транспорт", изјави неодамна Колин Џефри, директор за стратешки развој на "Џонсон Мети".

Покрај ова, деновиве во Македонија беше објавена и инвестицијата на хрватската компанија "Агрокор". Таа најави инвестиции во Македонија од 200 милиони евра. Ке гради откупни центри за зеленчук и за овошје, фабрика и синџир супермаркети. По сè изгледа, и тие се привлечени од ниските цени на зеленчукот, врз кој секако влијае и многу ниската цена на трудот на земјоделците. Инвестицијата ја најави директорот на хрватски "Агрокор", Ивица Тодоровиќ.

"Ние проценуваме дека нашата прва инвестиција би требало да изнесува барем 200 милиони евра во наредните две години", рече Тодоровиќ.

Хрватската компанија "Агрокор" има повеќе од 27.000 вработени, со промет од 3 милијарди евра годишно. Како лидер во регионот за прехранбениот сектор, "Агрокор" има повеќе од три милијарди евра годишен промет и 27.000 вработени, во регионот е лидер во прехранбениот сектор, сопственик на дваесетина познати марки меѓу кои "Ледо", "Фриком" и "Конзум".

МАЛИТЕ ПЛАТИ НЕ СЕ РЕШЕНИЕ

За земја како Македонија, во која странските инвестиции ги нема во изобилство, голем настан е кога некоја компанија ќе најави странско вложување. За нивно побрзо привлекување, за сите нови вработувања ќе се намали и персоналеот кај трудоинтензивните дејности. Полесно ќе се купува и земјиштето во

"ИЗОБИЛСТВО" СО ЕВТИНИ, НО НЕКВАЛИТЕТНИ РАБОТНИЦИ

Македонија е неатрактивна со работната сила поради нискиот квалитет на образование и високиот процент на неквалификувани работници меѓу невработените. Повеќе од половина од невработените се неквалификувани, а само седум отсто имаат вишо и високо образование. Ова го покажа пилот-истражувањето на пазарот на работна сила, кое го спроведе Агенцијата за вработување со пари од КАРДС-програмата. Експертите констатираа дека не е доволно да се понуди евтина работна сила, туку е поважно таа да биде квалитетна, а ние таква немаме. Тие сметаат дека проблемот со недостиг на високообразовани и квалификувани работници ќе дојде до израз кога во земјата ќе влезат светски бренд компании, кои бараат квалитетни кадри. Пилот-истражувањето на Агенцијата за вработување покажа дека повеќе од половина од невработените се неквалификувани, а особено има недостиг од електроинженери и информатичари.

зоните, а на странците Македонија ќе им понуди евтина работна сила.

"Во моментот Македонија има поевтина работна сила и од Кина. Поточно во Источна Кина просечна плата е 270 евра по работник, а во Македонија 220 евра", изјави неодамна пред бизнисмените премиерот Груевски.

Според премиерот, тоа треба да ни е компаративна предност кај потенцијалните странски инвеститори.

АБЛИРА НА БИЗНИС КАРТАТА КАКО "ИЗВОР"

Но, има и поинакви мислења.

"Со евина работна сила ќе привлечете странски инвеститори, но само на краток рок. Долгорочно ќе го расипете имиџот на државата", изјави претседателот на Естонија, Томас Хендрик Илвес.

"Со реформи во законодавниот систем и со елиминирање на корупцијата, ќе ги убедите странците да го вложат својот капитал, но и Европската унија дека местото ви е таму", потенцираше Илвес.

Барем засега, главни предности на Македонија се фискалната политика со намалените или со елиминирани даноци, како што се, слободните зони, како и релативно евината, но квалитетна, креативна и инвентивна работна рака, која дава позитивен впечаток кај инвеститорите.

"За секој потенцијален инвеститор во Македонија, слободната зона и невработеноста се добар сигнал за успешна приказна. За разлика од земјите кои веќе се членки на ЕУ или, пак, се потенцијални членки, како Чешка, Бугарија, Ро-

И СО ТОЛКУ МАЛИ ПЛАТИ ПОВТОРНО ИНВЕСТИЦИИТЕ СЕ РЕТКОСТ ВО МАКЕДОНИЈА

ПАРИ НЕМА ДА НÈ УСРЕЌИ

манија, Хрватска, каде што добивањето дозволи трае од 9 до 12 месеци и каде инвеститорите имаат недостиг од работна рака, во македонските слободни зони и во идните индустриски паркови, тоа може да трае многу побрзо. Засега немаме планови за формални бенефиции за странски инвеститори, но за секој инвеститор правиме точни пресметки и анализи за потребите и за трошоците, ги споредуваме со останатите земји каде конкурираме и на тој начин прецизно, и буквално во евра, им ги посочуваме нашите предности", изјави и министерот за привлекување странски инвестиции, Веле Самак.

БРОЈКИ

Но, фактите зборуваат дека просечната плата од 220 евра е само сон за речиси две третини од вкупно 270.000 вработени во земјава, колку што последен пат се регистрирани. Дури 192.000

вработени земаат пониска плата од просечната, која изнесува околу 13.400 денари. Според неофицијалните пресметки, нивната плата во просек се движи околу 10.000 денари. Просекот го влечат нагоре само вработените во финансискиот сектор, енергетиката, телекомуникациите и воздухопловството. Луксузот да живеат подобро од просекот го имаат околу 72.000 работници. Од нив, 20.000 го вадат лебот во финансискиот сектор, каде просечната плата, според Заводот за статистика, изнесува над 26.000 денари, а по нив се енергетичарите, со просечна плата од 19.000 денари. За разлика од нив, текстилците и кожарците имаат месечна плата од 4.500 и 5.500 денари и таа не е зголемена со години.

Покрај ова, отежнувачки фактор е и тоа што од вкупно 270.000 вработени, само 212.000 редовно земаат плата. Со други зборови, режиси една четвртина од вработените, кои секој ден одат на работа не можат да сметаат платата да ја добијат по изминување на тековниот ме-

сец. Најзагрозени се работниците во преработувачката индустрија, каде околу 30.000 немаат редовен месечен приход. Граѓаните велат дека едвај издржуваат да живеат од ден за ден. Тие се прашуваат до кога државата ќе им дозволува на газдите да си ги полнат џебовите на сметка на работниците, кои не можат да врзат крај со крај. Реалноста е уште полоша ако се има предвид дека голем број граѓани се дел од сивата економија, која учествува со повеќе од 40 отсто во бизнисот. Тие имаат многу ниски примања, кои најчесто се движат од 4.000 до 8.000 денари. Експертите сметаат дека сепак сивата економија го ублажува товарот на сиромаштијата. Тие луѓе заработуваат на најразлични начини за да го дополнат семејниот буџет, кој не им е доволно ниту за најелементарните потреби. Нивната дејност не е регистрирана и тоа ќе има фатални последици како врз поколенијата, така и врз севкупните реформи, кои не ќе може да успеат додека сивата економија не се намали.

FA. ALIJA DAUTOSKI POGREBEN INSTITUT

MEGJUNARODEN POGREBEN INSTITUT - STUTTGART. VRŠIME PREVOZ NA POČINATIOT SO AVTOMOBIL ILI AVION. BRZO, SIGURNO I KOREKTNO. OBEZBEDUVANJE NA SITE POTREBNI DOKUMENTI I OSTANATI POTREBI. RASPOLAGAME SO KOMPLETNA POGREBNA OPREMA. NAŠITE USLUGI SE, OD MESTOTO NA POČINATIOT OD SITE EVROPSKI ZEMJI DO MESTOTO NA POGREBOT!

**EDINSTVEN MAKEDONSKI POGREBEN INSTITUT. PROVERENA USLUGA!
I VO NAJTEŠKITE MOMENTI NIE SME SO VAS! VI STOIME NA RASPOLAGANJE 24 ČASA**

		Büro Makedonija Tel. 048 / 473 315 Mob. 070 / 711 788 70469 Stuttgart - Leobenerstr. 33 Feuerbach www.dautoski.de	Büro Stuttgart Tel. 0711 / 8 17 78 72 Fax 0711 / 8 17 78 73 Mob. 0171 / 5 46 32 20 0172 / 7 62 20 49
---	---	---	---